

TER BESLISSING

Aan Minister voor APP

nota

Kamerbrief voortgang maatwerkregeling duurzame
inzetbaarheid en eerder uittreden

Datum
5 maart 2024

Aanleiding

- De tijdelijke Maatwerkregeling duurzame inzetbaarheid en eerder uittreden (hierna: de subsidieregeling) komt voort uit het Pensioenakkoord en heeft als doel dat zoveel mogelijk mensen gezond werkend hun pensioen bereiken, ook degenen die zwaar werk verrichten. De subsidieregeling loopt tot en met 2025.
- Gedurende de looptijd van de subsidieregeling voert onderzoeksbureau SEOR het monitoring- en evaluatieonderzoek uit. De tweede voortgangsrapportage is opgeleverd.
- U heeft toegezegd om de Tweede Kamer in het eerste kwartaal van 2024 te informeren over de voortgang van de subsidieregeling en de tweede voortgangsrapportage van het monitoring- en evaluatieonderzoek.

Geadviseerd besluit

- Wij adviseren u de Kamerbrief te ondertekenen en deze samen met de voortgangsrapportage naar de Tweede Kamer te laten verzenden.

Kernpunten

- De Kamerbrief begint met de voorgeschiedenis en de inhoud van de subsidieregeling. U beschrijft het doel en de vormgeving van de subsidie, en u gaat in op de maatregelen die u heeft genomen om het bereik van de subsidieregeling te vergroten.
- Vervolgens beschrijft u de ontwikkelingen in 2023. Daarbij gaat u in op de subsidieaanvragen van sectoren en van individuele bedrijven. Individuele bedrijven konden in 2023 voor het eerst subsidie aanvragen. Ook schetst u een aantal praktische voorbeelden van activiteiten op het gebied van duurzame inzetbaarheid.
- Daarna geeft u een beschrijving van de belangrijkste bevindingen uit de tweede voortgangsrapportage van het monitoring- en evaluatieonderzoek van SEOR. De rapportage gaat in op het bereik van de subsidieregeling en de eerste inzichten uit gesubsidieerde activiteiten (duurzame inzetbaarheid en regelingen voor vervroegde uittreding (RVU)). In de toelichting vindt u een beknopte weergave van de uitkomsten van de voortgangsrapportage.
 - Sociale partners in de technische Werkgroep Duurzame Inzetbaarheid van de Stichting van de Arbeid hebben hiervan

Bijlage(n)
2

kennis genomen. Zij fungeren als klankbordgroep van het onderzoek.

- Vervolgens informeert u over de cijfers rond het gebruik van de RVU-drempelvrijstelling en gaat u in op de aanvraagtijdvakken van de subsidieregeling in 2024.
- U sluit af met dat u zich inzet om het gesprek tussen en met sociale partners over gezond doorwerken tot het pensioen na 2025 verder te brengen en het vraagstuk in de volle breedte te verkennen. U herhaalt uw toezegging om de Kamer in het voorjaar hierover nader te informeren.

Datum
5 maart 2024

Toelichting

Onderstaand vindt u een beknopte weergave van de uitkomsten van de tweede voortgangsrapportage:

- Een kanttekening vooraf is dat door de beperkte reikwijdte van de enquêtes er nog geen compleet beeld is van de kenmerken en ervaringen van deelnemers aan duurzame inzetbaarheidsactiviteiten en RVU. Volgende rapportages zullen dit beeld verder verfijnen.
- Uitvoering: De rapportage schetst een overwegend positief beeld van het aanvraagproces en de voorlichting over de subsidieregeling. Projectleiders zijn kritischer op de beoordelingsduur en administratieve lasten.
- Bereik: Het bereik onder sectoren is ongeveer gelijk gebleven; bijna de helft van de werknemers in Nederland valt onder een sector die subsidie ontvangt. Bedrijfsaanvragen omvatten ongeveer 11% van de werkenden in Nederland. Hier is wel enige overlap met sectoren. Het rapport laat zien dat SZW zich moet blijven inzetten om zoveel mogelijk sectoren en bedrijven te bereiken.
- Duurzame inzetbaarheid (DI): Respondenten hebben vooral deelgenomen aan activiteiten gericht op arbeidsomstandigheden, leefstijl en loopbaanontwikkeling. De deelnemers aan DI doen meer zwaar werk en hebben een iets mindere gezondheid dan de gemiddelde werknemer in Nederland. Tegelijkertijd blijft het lastig om de meest kwetsbare groepen te bereiken. Dit is een aandachtspunt. Deelnemende werknemers en werkgevers zijn vrij positief over de DI-activiteiten en wat ze ervan geleerd hebben. Werknemers geven vooral aan dat de activiteiten helpen om te weten hoe men veilig en gezond kan blijven werken. Ook effecten op de werkprestaties, het eigen ontwikkelvermogen en het werkplezier worden genoemd. Er lijkt ruimte voor verbetering in het afstemmen van het DI-aanbod op werknemers die fysiek zwaar werk verrichten. Het rapport lijkt er vooralsnog niet op te wijzen dat de DI-activiteiten eraan bijdragen dat mensen langer doorwerken. Nader onderzoek kan helpen om hier een beter beeld bij te krijgen. Sectoren gebruiken de subsidie vooral om bestaande DI-initiatieven te intensiveren of te verrijken, of om nieuwe activiteiten te ontwikkelen naast het bestaande aanbod.
- Eerder uittreden: Op basis van enquêtes en de analyse van CBS-microdata ontstaat een eerste beeld van de kenmerken en ervaringen van RVU-deelnemers in een beperkt aantal onderzochte sectoren. RVU-deelnemers zijn in vergelijking met niet-RVU-deelnemers in dezelfde sectoren en dezelfde leeftijd vaker man, samenwonend, huizenbezitter en werkzaam in een voltijdsbaan. De RVU lijkt relatief vaak gebruikt te worden door mensen met een modaal uurloon en enig vermogen. Een groot deel van de RVU-deelnemers geeft aan voorheen werkzaam te zijn geweest in fysiek of mentaal zwaar werk. De gezondheid van RVU-

deelnemers wijkt niet veel af van andere personen in dezelfde leeftijd en sectoren. Zonder RVU-regeling zouden de meeste deelnemers hebben doorgewerkt tot de AOW-leeftijd, zo geven zij desgevraagd aan. De meerderheid van de RVU-deelnemers ervaart positieve effecten van het vervroegd uittreden op geestelijk en fysiek vlak. Sociale contacten zijn gemiddeld evenveel toegenomen als afgenomen. Twee derde van de deelnemers geeft aan dat de mate van rondkomen globaal onveranderd is gebleven voor en na RVU-deelname. Ongeveer een derde schat in dat die situatie minder gunstig is, en voor een kleine groep betekent dit dat ze na uittreden moeilijk rond kunnen komen. Het is onduidelijk in hoeverre de bovengenoemde effecten ook op zouden treden wanneer men was uitgetreden op de AOW-leeftijd. Sectoren met RVU zouden deze in de meeste gevallen ook zonder subsidie hebben opgezet. De subsidie maakt de RVU betaalbaarder voor werkgevers en zorgt er soms voor dat de RVU ruimer opgezet kan worden.

Datum
5 maart 2024

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Kamerbrief voortgang maatwerkregeling duurzame inzetbaarheid en eerder uittreden	Verzenden aan TK	
2	Tweede tussenrapportage monitoring en evaluatie MDIEU-regeling	Verzenden aan TK	